This question paper contains 2 printed pages]

NA-101-2022

FACULTY OF COMMERCE AND MANAGEMENT SCIENCE B.Com (Fifth Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022

(New Course)

LABOUR AND INDUSTRIAL LAW-I

(Monday, 13-6-2022)

Time: 9.30 a.m. to 1.15 p.m.

Time— 3.45 Hours

Maximum Marks—75

- N.B. := (i) All questions are compulsory.
 - (ii) All questions carry equal marks.
 - (i) **सर्व** प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - (ii) **सर्व** प्रश्नांना समान गुण आहेत.
- 1. Write a detailed note on the Employees' State Insurance Act, 1948 ? 20 कर्मचारी राज्य विमा कायदा 1948 वर तपशीलवार नोंद लिहा.
- 2. Write a detailed note on major provisions covered under Minimum Wages Act, 1948 ?

किमान वेतन कायदा, 1948 अंतर्गत समाविष्ट असलेल्या प्रमुख तरतुर्दीवर तपशीलवार नोंद लिहा.

Or

(किंवा)

Write a detailed note on the provisions of employees' pension schemes and employees deposit linked insurance scheme in detail given under. The Porvident Fund and Miscellaneous Provisions Act, 1952.

भविष्य निर्वाह निधी आणि विविध तरतुदी कायदा, 1952 अंतर्गत दिलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या पेन्शन योजना आणि कर्मचाऱ्यांच्या ठेव लिंक्ड विमा योजनेच्या तरतुर्दीवर तपशीलवार टिप लिहा.

3. Explain with an example on the procedure for the calculation of Bonus and the obligations on the employer as per the Payment of Bonus Act 1965? 15 बोनसची मोजणी करण्याची प्रक्रिया आणि बोनस कायदा, 1965 नुसार नियोक्त्यावरील दायित्वे उदाहरणासह स्पष्ट करा.

P.T.O.

Or

(किंवा)

What are the rights and obligations of both employees and employers under Payment of Gratuity Act, 1972?

पेमेंट ऑफ ग्रॅच्युइटी कायदा, 1972 अंतर्गत कर्मचारी आणि नियोक्ता दोघांचे हक्क आणि दायित्वे काय आहेत ?

Explain the provisions related to restrictions, protection and penalties and damage given under Employees' State Insurance Act, 1948?
 कर्मचारी राज्य विमा कायदा, 1948 अंतर्गत दिलेले निर्बंध संरक्षण आणि दंड आणि नुकसानीशी संबंधित तरतुदी स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write a detailed note on calculation of bonus and other provisions related to bonus mentioned under The Payment of Bonus Act, 1965.

बोनसची गणना आणि बोनसशी संबंधित इतर तरतुर्दीबद्दल तपशीलवार नोंद लिहा बोनस कायदा, 1965 अंतर्गत उल्लेखित.

4. Write short notes on (any two):

- 10
- (i) Write a short note on applicability of the Payment of Gratuity Act, 1972.
- (ii) Write a short note on objectives of Minimum Wages Act, 1948.
- (iii) Write a note on the concept of contribution under Employees' State Insurance Act, 1948.
- (iv) Write a short note on objectives of Minimum Wages Act, 1948.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) पेमेंट ऑफ ग्रेच्युइटी कायदा, 1972 च्या लागू होण्यावर टिपा लिहा.
- (ii) किमान वेतन कायदा, 1948 च्या उद्दिष्टांवर टिपा लिहाः
- (iii) कर्मचारी राज्य विमा कायदा, 1948 अंतर्गत योगदानाच्या संकल्पनेवर टिपा लिहा.
- (iv) किमान वेतन कायदा, 1948 च्या उद्दिष्टांवर टिपा लिहा.

NA-101-2022